

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Martina Bobáka a Mgr. Jana Ferfeckého v právní věci

žalobce: H. V. N.

zast. advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno

proti

žalované: **Policie České republiky**, Národní centrála proti organizovanému zločinu,
Služba kriminální policie a vyšetřování
sídlem PO BOX 41/NCOZ, 156 80 Praha 5 – Zbraslav

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve věci vyřízení žádosti o informace ze dne 16. 9. 2022

takto:

- I. Žalovaná je povinna ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o části první, bod 2 žádosti o informace ze dne 16. 9. 2022, kterou se žalobce domáhal poskytnutí veškerých vyúčtování znaleckých a tlumočnických úkonů z trestní věci č. j. NCOZ-6099/TČ-2016-411400-O.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

1. Žalobce dne 16. 9. 2022 požádal žalovanou o poskytnutí dvou okruhů informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (**zákon č. 106/1999 Sb.**). Touto žalobou se žalobce domáhá, aby žalovaná rozhodla o první části druhého okruhu žádaných informací, a to konkrétně
„vešker[ých] vyúčtování znaleckých a tlumočnických úkonů provedených v rámci trestní věci č. j. NCOZ-6099/TČ-2016-411400-O“.
2. Nutno připomenout, že k žádosti ze dne 16. 9. 2022 žalovaná přípisem ze dne 11. 10. 2022 zaslala žalobci informace týkající se této žádosti, a to konkrétně tabulku nadepsanou *seznam znalečného/tlumočeného*, z níž je patrné, že v žalobcem označené věci bylo provedených 111 úkonů, buďto tlumočnických, nebo ve 12 případech úkonů znaleckých. U každého úkonu je patrná částka vyúčtování znalečného/tlumočeného, vedlejších nákladů a datum vyúčtování.
3. Stížností ze dne 17. 10. 2022 žalobce namítl, že žalovaná mu informace poskytla, avšak ne takové, které požadoval. Místo konkrétních vyúčtování znaleckých a tlumočnických úkonů, které žalovaná obdržela od jednotlivých znalců a tlumočnicků, byla žadateli poskytnuta nově vytvořená informace, jakýsi souhrn znalečného a tlumočného, kterému povinný přidělil značku NCOZ-8376-7/ČJ-2022-4100PI. Takovou informaci však žadatel nepožadoval. Ze souhrnu navíc není zřejmé, kteří tlumočníci a znalci, za jaké konkrétní úkony a jaké částky účtovali (podrobněji část II stížnosti).
4. O této stížnosti rozhodlo Ministerstvo vnitra jako nadřízený orgán žalované (**ministerstvo**) rozhodnutím ze dne 13. 12. 2022. Výrok I tohoto rozhodnutí se netýkal informací žalovaných v této žalobě. Výrokem II téhož rozhodnutí ministerstvo postup žalované ve zbytku, a tedy i stran sporného vyřízení žádosti, potvrdilo. K tomu ministerstvo uvedlo, že zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020, dle něhož orgány činné v trestním řízení v té době postupovaly, *„neobsahuje legální definici pojmu vyúčtování ani neurčuje jeho přesný obsah. Přesný obsah pojmu nevyplývá ani z obecných účetních předpisů“*. Proto ministerstvo odvodilo význam vyúčtování podle Slovníku spisovné češtiny od slovesa vyúčtovat, *„což znamená účetně vyřídit, vykázat nebo též zaúčtovat. Do jádra pojmu vyúčtování tak patří zejména výše a zúčtování vyplacených prostředků a důvody jejich vyplacení. Takové informace povinný subjekt [žalobci] poskytl a jeho postup lze považovat za odpovídající [jeho] žádosti“*.

II. Žaloba, vyjádření a replika

5. Žalobce podal žalobu na ochranu proti nečinnosti žalované. Namítá, že žalovaná mu neposkytla informace, které po ní požadoval (konkrétní vyúčtování), ale nově vytvořenou informaci, kterou po ní nepožadoval. Z poskytnutého souhrnu údajně není zřejmé, kteří tlumočníci a znalci, za jaké konkrétní úkony a jaké částky účtovali. Naopak je zřejmé, že tlumočnickům bylo vyplaceno na tlumočném 1 820 109 Kč a na vedlejších nákladech 5 045 Kč. Znalcům pak bylo vyplaceno na znalečném 495 748 Kč a na vedlejších nákladech 959 116 Kč. Vzhledem k rozsahu tlumočnických a znaleckých úkonů, které jsou v trestním spise, a vzhledem k zákonem stanovené výši znalečného a tlumočného se jedná o překvapivě vysoké částky, a proto je zde zájem jak žalobce, jakožto obviněného, zjistit, jaké všechny úkony znalci a tlumočníci v jeho trestní věci prováděli, tak veřejný zájem na kontrole zákonnosti vyplacení tak vysokých částek z veřejných prostředků.
6. Žalobce dále vytýká žalované, že interpretace pojmu vyúčtování, kterou uvedlo ministerstvo v rozhodnutí ze dne 13. 12. 2022, je zcela mimo praxi orgánů veřejné moci, která je všeobecně známá. Policisté po skončení úkonu (např. tlumočení) se vždy dotazují

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

tlumočníka, zda provede vyúčtování ihned, nebo ho zašle až dodatečně. Obdobně postupují i soudy. Dle žalobce bylo žalované nepochybně známo, jakých vyúčtování a v jaké podobě se žalobce dožaduje.

7. Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. Ve vyjádření ze dne 8. 2. 2023 se brání tím, že pro účely odpovědi na žádost žadatele nevytvořila novou informaci, nýbrž využila a poskytla informaci již vytvořenou zpracovateli dotčené kauzy. Uvádí, že žalobce v žádosti výslovně nevymezil formu, v jaké požaduje poskytnout vyúčtování (např. že by se mělo výslovně jednat o faktury), tudíž bylo na ní, jak tuto žádost vyřídí. Dále odkazuje na judikaturu, dle níž je podstatné, jak přesně a srozumitelně žadatel vymezí okruh požadovaných informací.
8. Žalobce v replice jen podtrhl, že žalované bylo od počátku jasné, že žádá o veškerá vyúčtování, tj. doklady, faktury.

III. Posouzení věci

9. Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) se po bezvýsledném vyčerpání prostředků k nápravě nečinnosti ve správním řízení lze domáhat, aby v případě nečinnosti správního orgánu soud uložil nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Žalovaným je podle odst. 2 téhož ustanovení ten správní orgán, jenž má podle žalobního tvrzení povinnost rozhodnutí vydat.
10. Podle § 81 odst. 1 s. ř. s. soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. S respektem k závěrům rozsudku Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 15. 3. 2010, č. j. 8 Ans 1/2009-72, č. 2258/2011 Sb. NSS, vyžádal soud před rozhodnutím o této žalobě od žalované informaci, zda v mezidobě nerozhodla o sporné části žádosti o informace jinak, než poskytnutím zpracovaných informací v příloze přípisu ze dne 11. 10. 2022. Žalovaná přípisem ze dne 23. 3. 2023 sdělila, že *„část žádosti žalobce, v níž se domáhal poskytnutí veškerých vyúčtování znaleckých a tlumočnických úkonů z trestní věci č. j. NCOZ-6099/TČ-2016-411400-O, vyřídila poskytnutím výše uvedeného seznamu znalečného/tlumočeného“*, který žalobci poskytla 11. 10. 2022. Dále sdělila, že veškerý spisový materiál již zaslala městskému soudu.
11. V tomto sporu proto soud vycházel ze skutečností, které jsou mezi stranami nesporné. Žalobce podal 16. 9. 2022 k žalované žádost o informace, v níž požadoval mj. veškerá vyúčtování znaleckých a tlumočnických úkonů provedených v rámci trestní věci č. j. NCOZ-6099/TČ-2016-411400-O. Žalovaná žalobci k této části žádosti žalobci poskytla tabulku nadepsanou *seznam znalečného/tlumočeného* (podrobněji bod 2 shora). Žalobce se bránil stížností. Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 13. 12. 2022 postup žalované potvrdilo, jelikož mělo za to, že žalovaná žádané informace poskytla.
12. Soud se nejprve zabýval otázkou pasivní legitimace a tím, zda je žaloba proti nečinnosti správního orgánu použitelným prostředkem ochrany v dané věci. Soud vycházel z usnesení ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, č. 3847/2019 Sb. NSS, v němž rozšířený senát NSS uvedl, že *„potvrzení postupu povinného subjektu podle § 16a odst. 6 písm. a) [zákona č. 106/1999 Sb.], vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) téhož zákona, není rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace; žadatel o informaci se může bránit vůči povinnému subjektu nečinnostní žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s.“* Dále NSS uvedl, že jednotlivce se stížností dle § 16a odst. 1 písm. b) či c) zákona č. 106/1999 Sb. může domáhat vyřízení celého obsahu žádosti o informace. Bezvýsledným vyčerpáním prostředků ochrany proti nečinnosti (nedojde k rozhodnutí ve věci samé – odmítnutí či odložení žádosti, případně její části, či poskytnutí informace – tedy vyřízení celého obsahu žádosti)

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

budou splněny podmínky pro podání žaloby dle § 79 s. ř. s. Žalobce se v řízení před soudem může domáhat vydání rozhodnutí ve věci (obdobně jako v řízení před správním orgánem). Shledá-li soud žalobu důvodnou, nařídí povinnému subjektu, aby o žádosti rozhodl.

13. Žalobce v této věci bezvysledně vyčerpal prostředek ochrany, které mu nabízí zákon č. 106/1999 Sb. Podal stížnost dle § 16a odst. 1 písm. c) téhož zákona, avšak ani tato stížnost dle jeho tvrzení nevedla k vyřízení celého předmětu jeho žádosti.
14. Soudu tedy nic nebrání žalobu věcně posoudit.
15. Jádrem této věci je otázka, zda žalovaná přípisem ze dne 11. 10. 2022 zcela vyřídila spornou část žádosti žalobce o informace. Pokud tomu tak není, jak tvrdí žalobce, byla by v této záležitosti nečinná, neboť nerozhodla o celém předmětu žádosti.
16. Podle § 14 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění účinném k datu vydání tohoto rozsudku¹, povinný subjekt posoudí žádost a:
 - b) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů ode dne doručení výzvy, rozhodne o odmítnutí žádosti,
 - d) nerozhodne-li podle § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění nebo upřesnění; je-li zapotřebí licence podle § 14b, předloží v této lhůtě žadateli konečnou licenční nabídku.
17. Podle § 15 odst. 1 téhož zákona, *byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti [...], s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*
18. V nynějším případě povinný subjekt tedy mohl žádost o informace vyřídit buď tak, že žádost
 - a. odložil dle § 14 odst. 1 písm. a) nebo c) zákona č. 106/1999 Sb.,
 - b. odmítl s tím, že žadatel k jeho výzvě neupřesnil obecnou či nesrozumitelnou žádost [§ 14 odst. 5 písm. b) ve spojení s § 15 odst. 1], případně z jiného důvodu, třeba že informace neexistuje,
 - c. nebo žádosti vyhověl, tedy poskytl požadované informace [§ 14 odst. 5 písm. d)],
 - d. případně mohl o jednotlivých částech žádosti rozhodnout různými z těchto způsobů.
19. Povinný subjekt musí každou žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. vyřídit některým ze zákonem předpokládaných způsobů. Zákon přitom nedává povinnému subjektu prostor k tomu, aby se doručenou žádostí nezabýval, tedy aby ji nijak nevyřídil. Zákon neumožňuje ani žádost postoupit jinému povinnému subjektu. Ke shodným závěrům dospěla i odborná literatura (srov. Jelínková, J., Tuháček, M.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, k § 14 odst. 5).

¹ Byť soudní řád správní v § 81 odst. 1 výslovně neuvádí povinnost soudů rozhodovat na základě právního stavu ke dni svého rozhodnutí, doktrína dospěla k logickému závěru, že je tak třeba činit (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 682).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

20. Soud se neztotožnil s argumentací žalované, že žádost o informace vyřídila v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. Nutno připomenout, že žalobce ve své žádosti jasně uvedl, že usiluje o poskytnutí všech *vyúčtování znaleckých a tlumočnických úkonů* v jím označené trestní věci. Toto navíc zdůraznil ve stížnosti ze dne 17. 10. 2022, kterou se bránil proti neposkytnutí těchto vyúčtování. Názor žalované, že žalobce dostatečně přesně nespecifikoval, co po ní požaduje, je tedy mylný. Ostatně, pokud žalovaná měla jakékoli pochybnosti o tom, jaké informace žalobce žádá, měla ho vyzvat k upřesnění jeho žádosti dle § 14 odst. 5 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.
21. Nyní je jednoznačné, že žalobce neusiloval o poskytnutí zpracované informace, a to tabulky (seznamu), kterou mu žalovaná poskytla jako přílohu přípisu ze dne 11. 10. 2022, avšak dožadoval se původní informace (vlastních vyúčtování), kterou dle jeho mínění žalovaná disponuje. Žalovaná nepředložila soudu spolu se spisem i vyúčtování, o které žalobci jde, a tedy ani soud v tuto chvíli nemá postaveno na jisto, zda žalovaná všechna sporná vyúčtování má k dispozici, či nikoliv. To je ovšem pro posouzení této věci nerozhodné, jelikož i pokud by informace (vyúčtování) neexistovaly, žalovaná měla v této části žádost o informace odmítnout (rozsudek ze dne 14. 10. 2020, č. j. 2 As 378/2019-29, bod 21 a tam cit. judikatura; od 1. 1. 2023 tento postup zákonodárce ostatně zhmotnil v § 11b zákona č. 106/1999 Sb.).
22. Soud nesouhlasí s žalovanou, že předmět žádosti o všechna vyúčtování lze vyčerpat také poskytnutím tabulky s některými údaji, které pravděpodobně byly zahrnuty v jednotlivých vyúčtováních v označené trestní kauze. Na tom nic nemění skutečnost, že dobová verze zákona o znalcích a tlumočnících neobsahovala legální definici pojmu vyúčtování, jak tvrdí žalovaná. Žalované jako orgánu činnému v trestním řízení je dobře známý způsob účtování a vyplacení odměn znalcům a tlumočnickům, ostatně stejně tak s vyúčtováním těchto úkonů denně pracují i soudy. Žalovaná tedy z úřední povinnosti ví, co žalobce míní, pokud po ní požadoval vyúčtování (faktury).
23. Podstata poskytování informací v režimu zákona č. 106/1999 Sb. spočívá, na rozdíl například od nahlížení do spisu, ve sdělení konkrétní žadatelem specifikované informace. Nikoli v poskytnutí informace, kterou chce poskytnout povinný orgán.

IV. Závěr a náklady řízení

24. Za splnění podmínek stanovených v § 51 s. ř. s. rozhodl soud o věci bez nařízení ústního jednání.
25. Žaloba je důvodná. Dle § 81 odst. 2 s. ř. s. soud uložil žalované, aby o žádosti rozhodla ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, tedy ve lhůtě dle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. Vydáním rozhodnutí lze v této věci rozumět i poskytnutí informací.
26. Pro úplnost soud doplňuje, že si je dobře vědom, že žalobce požaduje informace ze „živého“ trestního spisu. Tato okolnost ovšem nemůže činit z nezákonného postupu žalované, postup zákonný. Dospěje-li žalovaná k závěru, že spornou část žádosti o informace nemůže ze zákonného důvodu odmítnout, je na místě informaci (vyúčtování) poskytnout, třebaže s vyloučením údajů, které dle zákona č. 106/1999 Sb., resp. jiných právních předpisů, nelze poskytnout.
27. Plně procesně úspěšný byl žalobce, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), k jejichž náhradě soud žalovanou zavázal (výrok II). Soud žalobci nepřiznal odměnu za jednoduchou repliku ze dne 27. 2. 2023, kterou si jednak od něj nevyžádal, jednak svým obsahem nepřispěla k ochraně jeho práv. Náklady řízení žalobce tedy představují:

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

a) zaplacený soudní poplatek		2 000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem		
)		
□) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby:	§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.	6 200 Kč
i. příprava a převzetí věci		
ii. sepsání žaloby		
□) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. □)	§ 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.	600 Kč
□) DPH 21% z částek uvedených pod písm. □)-□)		1 428 Kč
Celkem		10 228 Kč

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Nesplní-li povinný (žalovaná) dobrovolně, co jí ukládají výroky tohoto vykonatelného rozhodnutí, může oprávněný (žalobce) podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 29. března 2023

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.